

Ostrič in Pleševica

Niti čisto plešasto niti čisto ostro

Dostop: Pohod na Malo Pleševico (953 m), Glavičorko (1082 m) in Ostrič (1056 m) poteka po delu planinske Poti Istrskega odreda, ki se vije po vrhovih Čičarije in je v celoti od Slavnika do Žabnika dolga okoli 6 ur hoda. Pozor na markacije: posejane so tudi po tankem drevju ali v travi skritem skalovju. Od vasi Golec (644 m) pelje lepa, 4 km dolga cesta iz Obrova na cesti Kozina–Rupa, od Golca do sedla Velika vrata pa je še 4 km makadamske ceste. Dobro izhodišče (in parkirišče) je tudi zaselek Zagrad nad Golcem, kjer so postavljene usmerjevalne table tako za obe Pleševici kot za Ostrič. Za sestop z Ostriča je dobro izkoristiti lovsko stezo, ki pelje v Zagrad.

Naravne lepote

Zgodovinsko-kulturne znamenitosti

Nekomu je všeč Mala Pleševica, drugemu morebiti bolj Velika Pleševica. Skupaj stojita, vmes so le Velika vrata, prelaz na stari istrski cesti čez Čičarijo, ki je nekoč vodila iz Brkinov in Podgrajskega podolja v Buzet, zdaj pa jo je državna meja zaprla. Upajmo, da le začasno. Pot na Veliko Pleševico je krajša, manj naporna, saj je njen vrh 54 metrov nižji od vrha Male Pleševice. Njeno bočje je položnejše kot na Mali in goljave bolj prostrane. Plešasto površje pa so na obeh enako razrile divje svinje. Posuto je z belimi apniškimi skalami, ki so od daleč podobne ovcam na paši, in poraslo je le z visoko travo in planinskim cvetjem

Na vrhu Male Pleševice.
V ozadju mejni vrhovi
v Čičariji: Glavičorka, Ostrič
in Žabnik.

ter brinjem. Je enako trpko samotno in docela neobljudeno.

Nekoč je bilo na Veliki Pleševici več ovc in pastirjev kakor na Mali, več je bilo oglarskih kop karbonic, baje je vanjo tudi manj treskalo. Čičem je skratka gora na desni strani Velikih vrat dajala več kot njena višja sestra na levi, zato so ji za nagrado pritaknili k imenu pridevnik Velika. Kdo je nekoč, ko je pod njima plalo življenje, štel med prednosti lepši in širši razgled? A razgled z Male Pleševice ni samo velik, je veličasten. Ali verjamete, da se z nje

Samotna in razgledna, pohodniku prijazna pokrajina pod nič kaj ostrim Ostričem

vidi še Osorščica, gora na otoku Lošinju? V smeri tega pogleda je tudi Učka in proti jugu se razteza široko valovito obzorje severozahodne Istre, pusto in daljno; na zahodu je morje v Tržaškem zalivu. In že lahko polagamo poglede po notranjosti slovenskega ozemlja: na nekaj višji Slavnik, ki je nekakšen četovodja čiških vrhov in grebenov, na kraške vzpetine, ki se desno od njega dvigajo proti severu, obenem pa druga za drugo tonejo v sinji daljini: Brkine, Vremščico, Nanos in Trnovski gozd. Potem je tu še temno zelena valovita južna Notranjska s širnim povirjem reke Reke, nad katerim piramidasto kraljuje Snežnik. Po slemenih so razvrščena naselja, prej vasice kot vasi, vse neka-ko skrčeno dremave v svojem zastalem ali obotavljivem razvoju.

Hoditi po Pleševicah pomeni stopati počasi, se poskusiti vsaj za tisti dan odvaditi naglice. Dobro je včasih ne imeti ure na roki in priznati le tisti čas, ki se premika v zlatem loku sonca. Tudi sonce utegne, boste videli, dremati nad Čičarijo in nežno varovati njeno tišino. Vas Golec in bližnji zaselki pod Malo Pleševico – skupaj pa smo en sam *Govc*, vam bo rekel kak ostareli domačin – grenko varujejo spomin na življenje pred 60 leti: imeli so tri gostilne, tri mesarije, dva peka, 400 otrok v šoli ... Zdaj ni otrok niti za kombi. Seznan njihovih imen je krajši kot seznam padlih borcev na vaškem spomeniku. Šolsko stavbo je pred propadom skušal rešiti neki trgovski potnik

Propadla domačija v vasi Golec

Na vrhu Ostriča

Izletnik fotografira rožico ob starem kalu prav na čiški meji med Slovenijo in Hrvaško.

s spodnjim perilom, ki je v njej odprl tovarnico tega perila. Vide ti je sicer kakor sanatorij. Privozi, garaže, oskrbovane cvetlične grede in okrasno drevje pa baje že skrivajo sovražno srečo teh krajev. Podjetje je zaprto in spet je nekaj desetih ljudi iz Golca brez dela. Ob poljih, ki se zaraščajo, tu in tam kdo rodni dom prenavlja v vikend. Prihajajo lovci in v škatlico, pritrjeno na vaško drevo, vpisujejo dneve in ure svojih prihodov in lovov. Vaške lipe in kostanji še razodevajo nekdanjo ruralno samozavest, zasuti vodnjaki njen konec. V teh dneh mo-

raš med starimi hišami kar nekaj časa čakati na znamenje, da v njih kdo živi. Proti večeru se v vas kdaj na gorskem kolesu pripodi prepoteni trimčkar, oblečen v živo rumen kolesarski dres. Naš župnik, izvem pozneje od tistega Govčana, ki mi je našteval, kaj vse so imeli, pa nimajo več. Za župnikom je kmalu priteknel atletsko grajen mlad mož, tudi iz Obrova. Kaplan? Ne, ni bil kaplan, sem izvedel. Kako vam je to padlo na misel, je zanimalo starca. Nisem znal razložiti: prišleku se v teh krajih, ko sam sedi pod lipo, prikazujejo nekakšni nadrealistični pojavi popolne odmaknjenosti in zapuščenosti, tu v Čičariji, kakor v Fellinijevih filmih. Kakor da je nihče več ne bi po-

treboval, te deželice, kjer zmagujejo naravo vsi opazujemo tudi kot končno doseženo carstvo svobode, vsi mi, veliki in mali, ki uganjamo kult športnega telesa in čim manj obremenjenega duha. No, in še ocvirek te čiške balade: leta 2011 je bilo na častitljivi ograji okoli cerkve sv. Nikolaja v Golcu pritrjeno naznanilo, da sta na prodaj »župnišče in zemljišče«.

Naravi je vseeno za človeške reči, še posebej na čiškem grebenu. Tudi za mejo ji ni mar. In tudi nas ne bo motila, ko bomo zašibali na jugovzhod proti Glavičorki in Ostriču, kvečjemu nas bo spotikala na štrlečih kamnih. Sledeč markacijam, si

kdaj izposodimo staro stezo, kdaj kolovoz; kdaj hodimo po visokih planjah, kjer paberkuje-mo razglede, ki smo se jih naužili na vrhu Male Pleševice, kdaj se potapljam v tišino visokih bukovih gozdov in se oziramo za divjadjo. Kadar zapiha, se nam razkrivajo mokovci, drevesa z gladkimi stebli, ki imajo listje zgoraj temno, spodaj pa svetlo zeleno. Njihovi plodovi so rdeči, podobni jerebikovim.

Pot je v glavnem zložna, le spregledati ne smemo puščic, ki na desno kažejo proti Razsušici, ki je staro ime za Glavičorko. Nekajkrat zagrizemo v strmino, obidemo balvane in karbonice, dokler ne pridemo tik pod travnati in skalnati greben Glavičorke, ki je najvišji vrh slovenske Čičarije. Njen razgled pa vendarle zaostaja za pleševiškim. Ostri vrh je gosto zaraščen. Lahko bi rekli, da je glava gore oslepljena, nemara po čiško *čorava*.

Smemo hitro naprej na bližnji Ostrič, a ne prehitro, da med prepleti starih kolovozov in stez, ki pričajo o nekdanjem živahnem gozdarskem in pastirskem delu tod naokoli, ne zgrešimo kakšne markacije. Naša pot vijuga med skalami, jasami, vrtačami in kotanjami. Se pa odmaknemo od meje s Hrvaško. Pridemo na širo in prečudovito jaso, na preval pod Ostričem, ki nam ga je po travi, spomladi polni visokogorske cvetane, pa tudi žlebičevja, ponvic, škrapelj, doseči v desetih minutah. Čisto pod vrhom ima Ostrič pravo ime. Na strminah si je ponekod treba pomagati z rokama, vendar je to plezarija najlažje vrste. Kakor na Mali Pleševici na vrhu »pademo dol« zaradi izjemnega razgleda. Človeški nečimrnosti žal tudi godi, da smo le redki deležni tega po svoje žalostnega užitka. Vse je pripravljeno za naš varen pohod, ampak človeka ves dan ne srečaš.

Na severno stran padajo pod Ostrič pobočja Podgrajskega podolja.

Župnijsko naznanilo v Golcu: naprodaj sta župnija in zemljišče.

